

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 609/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **JUDr. Lucie Adamcovej**, súdnej exekútorky, Miletičova 559/21, Bratislava, zastúpenej JUDr. Jánom Polomským, advokátom, Miletičova 559/21, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. B2-52C/43/2020-358 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu č. k. B2-52C/43/2020-358 z 30. júla 2025. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v civilnom spore v procesnej pozícii žalovanej. Rozsudkom súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu bol žalobkyni proti sťažovateľke právoplatne priznaný nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Mestský súd rozhodol o výške trov konania uznesením č. k. B2-52C/43/2020-316 z 11. novembra 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť trovy konania v sume 1 256,66 eur do rúk právneho zástupcu žalobkyne.

3. Proti uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala účelnosť viacerých vykonaných úkonov právnej služby a zároveň spochybnila výber právneho zástupcu žalobkyne s poukazom

na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 49/2024 z 27. júna 2024. O sťažnosti rozhodol mestský súd napadnutým uznesením, ktorým zmenil uznesenie z 11. novembra 2024 tak, že sťažovateľku zaviazal povinnosťou nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 1 212,14 eur na účet právneho zástupcu žalobkyne. Mestský súd vyhodnotil sťažnosť ako čiastočne dôvodnú a zmenil výšku trov konania za úkony – účasť na pojednávaniach 28. januára 2022 a 26. marca 2024 vzhľadom na žalobkyňou nesprávne uvedenú vzdialenosť v počte kilometrov na trase Zvolen – Bratislava a späť. Ostatné sťažnostné námietky vyhodnotil ako nedôvodné.

4. Sťažovateľka nesúhlasí s obsahom napadnutého uznesenia, ako aj uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom, pričom zotrvala na svojej sťažnostnej argumentácii, ktorou namietala neúčelnosť viacerých vykonaných úkonov právnej služby, no najmä nehospodárnosť jednotlivých položiek (cestovné a strata času advokáta), poukazujúc na právne závery ústavného súdu v náleze sp. zn. III. ÚS 49/2024 a s tým súvisiacu možnosť žalobkyne vybrať si právneho zástupcu z Bratislavy alebo možnosť zvoleného právneho zástupcu nechať sa substitučne zastúpiť advokátom so sídlom v Bratislave.

5. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenie v rozpore s čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nerešpektovalo ustálenú judikatúru najvyššej súdnej autority, a to uvedený nález, porušilo tým právo sťažovateľky na právnu istotu a právny štát podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, neaplikovalo účelovo-hospodárnostný test podľa § 251 CSP, ignorovalo nosné námietky sťažovateľky a pripustilo prenesenie nepreukázaných a nehospodárnych výdavkov na ťarchu sťažovateľky. Podľa sťažovateľky ide o výnimočný exces hraničiaci s justičnou svojvôľou, ktorý vzhľadom na početnosť a závažnosť zakladá porušenie označených práv odôvodňujúce kasáciu napadnutého rozhodnutia aj pri rešpektovaní rezervovaného prístupu ústavného súdu k tejto agende.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom. Pri materiálnom prieskume rozhodnutí o trovách konania je ústavný súd zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu. Je potrebné pripomenúť aj to, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva a z jeho ústavou vymedzeného postavenia mu neprislúcha všeobecne posudzovať vecnú správnosť záverov, ku ktorým dospel všeobecný súd pri rozhodovaní o náhrade či výške trov konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

7. Aplikujúc už načrtnuté východiská, ústavný súd s ohľadom na námietky sťažovateľky posudzoval, či napadnuté uznesenie mestského súdu spĺňa požiadavku ústavnosti (či jeho odôvodnenie má kvalitu naplňujúcu obsah čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a či nedošlo

k extrémnemu vybočeniu pri aplikácii a interpretácii práva), rešpektujúc pritom svoj ustálený názor, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými normami, nemôžu porušiť základné ľudské práva.

8. Z napadnutého uznesenia mestského súdu v podstatnom vyplýva, že mestský súd priznal žalobkyni náhradu trov konania za celkovo 8 úkonov právnej služby vrátane prislúchajúcich režijných paušálov a cestovných náhrad, pričom ako dôvodnú vyhodnotil sťažnostnú námietku o nesprávne uvedenom počte kilometrov pri účasti advokáta žalobkyne na pojednávaniach uskutočnených 28. januára 2022 a 26. marca 2024. Nosnou námietkou sa sťažovateľka s poukazom na závery ústavného súdu uvedené v náleze sp. zn. III ÚS 49/2024 snažila spochybníť hospodárnosť trov v rozsahu cestovného a náhrady za stratu času, keďže podľa nej mala žalobkyňa možnosť splnomocniť na zastupovanie právneho zástupcu so sídlom v Bratislave, resp. takého advokáta mal právny zástupca žalobkyne možnosť substitučne splnomocniť pri vykonávaní úkonov v Bratislave. S touto námietkou sa mestský súd vysporiadal v bode 27 napadnutého uznesenia tak, že každá strana sporu má slobodu voľby pri výbere právneho zástupcu a v tomto prípade je pochopiteľné, že žalobkyňa si vzhľadom na svoje bydlisko zvolila advokáta pôsobiaceho v jej blízkosti, ktorý ju navyše zastupoval aj v exekučnom konaní, ktoré predchádzalo sporu. K argumentovanému nálezu mestský súd uviedol, že sa na jej vec nevzťahuje, keďže sa týkal skutkovo inej právnej veci, ako je táto, keďže náhrada cestovaného a straty času netvorí viac ako polovicu celkových trov konania. Ústavný súd považuje tento záver mestského súdu za správny, logický a v konečnom dôsledku zákonný. Sťažovateľkou predstretá téza v okolnostiach veci neobstojí, keďže argumentovaný nález je skutkovo založený na voľbe advokáta z opačného konca republiky pre spor prebiehajúci v blízkosti bydliska strany, ktorú zastupoval.

9. Druhá sťažnostná línia smerovala k spochybňovaniu nároku na náhradu trov konania za niektoré úkony právnej služby, ktorých náhrada bola žalobkyni priznaná a ktoré sťažovateľka hodnotí ako neúčelné. Ústavný súd po analýze napadnutého uznesenia v kontexte sťažnostných námietok konštatuje, že nezistil žiadny dôvod na záver, že by mestský súd aplikoval relevantné ustanovenia procesného predpisu a podzákonnej normy ústavne nekonformným spôsobom v rozpore s právami vyplývajúcimi z označených článkov ústavy, listiny a dohovoru. Mestský súd v bodoch 28 až 34 napadnutého uznesenia zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo jednotlivé namietané úkony právnej služby považoval za účelne vynaložené.

10. Pri výdavkoch spojených so zastúpením strany advokátom sa považuje za všeobecne akceptovateľnú ich potreba v súvislosti s vedením sporu. Za účelné a odôvodnené sa bez pochybností považujú výdavky na odmenu advokáta za podania vo veci samej, podania realizované na výzvu súdu a za zastupovanie na pojednávaní (SEDLAČKO, F. In: ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAČOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 991.). Nie je vylúčená však ani ich korekcia súdom, ak by nebolo možné považovať jednotlivé výdavky za nevyhnutné na riadne uplatnenie alebo bránenie práva pred súdom, napr. pri zneužití práva na zastupovanie advokátom. To je však potrebné skúmať v každom prípade osobitne. Mestský súd, aplikujúc uvedené kritérium, špecifikoval dôvody, prečo považoval náhradu za uplatnené úkony v danom prípade za zákonnú a taktiež logicky zdôvodnil aj ich miernu korekciu. Na tomto závere mestského súdu ústavný súd nepozoruje známky rozporu s rozhodovacou praxou, na ktorý by bolo potrebné reagovať sťažovateľkou požadovaným zásahom.

11. Ústavný súd opakuje, že nie je v pozícii, aby prehodnocoval rozhodnutia všeobecných súdov o účelnosti a hospodárnosti uplatnených či priznaných trov konania. Argumentácia sťažovateľky stavia ústavný súd do polohy ďalšej opravnej inštancie, pričom z pozície ochrancu základných práv je jeho úlohou identifikovanie extrémnych vybočení v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, nie naprávanie jednotlivých nesprávností na podústavnej úrovni. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom mestského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia.

12. Ústavný súd tak uzatvára, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, preto ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu